



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Узп 319/2017
19.10.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Ивић, председника већа, Драгана Скока и Бисерке Живановић, чланова већа, са саветником Весном Мраковић, као записничарем, одлучујући по захтевима за преиспитивање судске одлуке које су поднели „АА“ ДОО Привредно друштво за ... из ... преко пуномоћника Гордане Михајловић, адвоката из ..., ... и „ББ“ ДОО из ... преко пуномоћника Немање Васиљевића, адвоката из ..., ..., против пресуде Управног суда 6 У 585/17 од 27.04.2017. године, уз учешће противне странке, Комисије за заштиту конкуренције Републике Србије из Београда, у предмету заштите конкуренције, у нејавној седници већа, одржаној дана 19.10.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

Захтеви се **ОДБИЈАЈУ**.

Образложење

Побијаном пресудом одбијена је тужба подносилаца захтева, поднета против решења Комисије за заштиту конкуренције Републике Србије број 4/0-02-08/16-11 од 12.12.2016. године, којим је утврђено да су подносиоци захтева договорили појединачно учешће у поступку јавне набавке организоване по партијама бр. ЈН ..., Транспорт енергетског трансформатора и манипулативне активности у објектима ЈП „Електромрежа Србије“ и утврдили цене сваке појединачне понуде по партијама, чиме су закључили рестриктивни споразум, којим су значајно ограничили и нарушили конкуренцију. Истим решењем је утврђено да је рестриктивни споразум забрањен и ништав *ex lege*. Решењем је одређена мера заштите конкуренције у облику обавезе плаћања новчаног износа, и то привредном друштву „ББ“ ДОО из ... у висини 2,42% од укупног годишњег прихода оствареног у 2013. години, односно, у износу од 9.478.873,00 динара, а Привредном друштву за ... „АА“ ДОО из ... – у висини 2,42% од укупног годишњег прихода оствареног у 2013. години, односно, у износу од 1.006.042,00 динара, све у року од 3 месеца од дана пријема решења. Решењем је забрањено подносиоцима захтева свако будуће поступање којим би се могла ограничити, нарушити или спречити конкуренција изричитим или прећутним тајним договарањем или разменом поверљивих информација.

Захтеве за преиспитивање побијане пресуде су поднели: „АА“ ДОО из ... и исти је заведен у Врховном касационом суду под бројем Узп 319/17, као и „ББ“ ДОО из ..., који захтев је заведен у Врховном касационом суду под бројем Узп 322/2017. Како се наведеним захтевима побија законитост исте пресуде Управног суда, 6У 585/17 од 27.04.2017. године, Врховни касациони суд је, на основу сходне примене одредбе члана 328. став 1. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" 72/11... 55/14), спојио поступке по захтевима ради економичности поступка и доношења јединствене одлуке, тако, што је списе предмета Узп 322/17 спојио списима предмета Узп 319/17, под којим бројем ће се предмет даље водити.

У захтеву за преиспитивање побијане пресуде, поднетом од стране „АА“ ДОО из ..., поднетом због повреде правила поступка од значаја за решење ствари и због повреде закона, односно другог прописа, подносилац истиче да је Управни суд донео пресуду без одржавања усмене расправе, иако је предмет спора такав, да изискује непосредно саслушање странака и посебно утврђивање чињеничног стања. Указује на то, да је у конкретној управној ствари било спорно чињенично стање, а Управни суд је нашао да је спорно само правно питање тумачења рестриктивног споразума из члана 10. став 2. тачка 1. Закона о заштити конкуренције. Сматра да је у побијаној пресуди произвољно примењен материјални пропис, а пре свега, Закон о заштити конкуренције, те да је термин „фактички повезаних лица“ измишљен појам, без подлоге у закону и истовремено искључује примену члана 10. Закона о заштити конкуренције. Истиче да су у спроведеном поступку јавне набавке постојала укупно три понуђача, од којих су подносиоци захтева, били и то првопласирани „АА“ ДОО из ..., а другопласиран „ББ“ ДОО из ... Није спорно да су приликом отварања понуда констатоване чињенице о ценама које су понудама по партијама одредили учесници поступка. Прво-и другопласирани нису могли да знају до тренутка отварања понуда какве су цене у понуди трећепласираног, да би се унапред договорили у погледу цена које одређују својим понудама. Сматра да је одређеном мером повређено начело предвиђено одредбом члана 6. став 3. Закона о општем управном поступку, посебно имајући у виду да у поступку јавне набавке није дошло до закључења уговора, што значи да последица рестриктивног споразума није наступила, што мора да се има у виду при квалификацији и висини изречене мере заштите. Наводи да је, у овом случају, супротно закону, изречена мера несразмерна. Предлаже да Врховни касациони суд уважи захтев и побијану пресуду укине или преиначи.

У захтеву за преиспитивање побијане пресуде, поднетом од стране „ББ“ ДОО из ..., поднетом из свих законских разлога. Подносилац истиче да образложење пресуде не саржи разлоге о одлучним чињеницама, те да Управни суд није одговорио на наводе тужбе, а пресуду је донео без одржавања усмене јавне расправе и без саслушања лица за која је нашао да су „фактички повезана“ због личних и пословних односа. Сматра да се у конкретном случају ради о вишестраначком предмету, те да је у конкретном управном спору Привредно друштво „ВВ“ ДОО из ... заинтересовано лице, а у сваком случају је то Јавно

предузеће „Електромрежа Србије“ из Београда, те да је заинтересовано лице морало бити обавештено о управном спору и у њему је морало да учествује. Указао је на то, да одустанак Привредног друштва „АА“ ДОО из ... од партија 1, 3, 4 и 6 у поступку јавне набавке и преузимањем његових партија од стране „ББ“ ДОО из ... не значи, само по себи, елиминацију трећег понуђача, а то је „ВВ“ ДОО, имајући у виду да је „ВВ“ ДОО имао предлог понуде у свим партијама у знатно већем износу у односу на остале понуђаче у поступку. Имајући у виду да је Привредно друштво „ВВ“ ДОО у поступку јавне набавке имало највећу понуду, оно и по фактичком стању ствари није било конкурентно. Стога су, по налажењу подносиоца захтева, оспорено решење и побијана пресуда донети уз погрешну примену одредбе члана 10. став 1. тачка 1. Закона о заштити конкуренције, у вези става 2. тачка 2. истог члана Закона. Наводи да је изречена мера заштите конкуренције несразмено висока, при чему управни орган, а ни Управни суд, нису имали у виду олакшавајуће околности при одређивању мере. Предлаже да Врховни касациони суд побијану пресуду укине или преиначи.

Комисија за заштиту конкуренције Републике Србије, у одговору на захтев, предлаже да суд исти одбије.

Поступајући по поднетим захтевима и испитујући побијану пресуду у границама захтева у смислу одредбе члана 54. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС" 111/09), Врховни касациони суд је нашао:

Захтеви су неосновани.

Према разлозима образложења побијане пресуде, правилан је закључак туженог органа из образложења оспореног решења да је из утврђене чињеничне грађе изведен правилан закључак да постоји скуп констатованих околности које уобичајено потврђују постојање „намештене понуде“, и то јак мотив да дође до трајног договора понуђача; да није обезбеђено пословно образложење које оправдава преузимање одређених активности: постојање перспективе повећања профита у случају униформног – неаутономног поступања, озбиљнија промена у пословној пракси и слично: комуникација између понуђача пре или у току подношења понуда. Управни суд оцењује да је, на основу писмених доказа, саслушања странака и сведока, личног и пословног односа оснивача два друштва, као и доношења одлука тих друштава у вези са конкретном понудом, а све у поступку контроле јавне набавке, правилно нашао тужени орган да су појединачне понуде ова два друштва договорене у погледу цена и даљег наступа у поступку јавне набавке, те да су тужиоци постигли споразум који има за циљ и последицу значајно ограничавање и нарушавање конкуренције у конкретној јавној набавци, што је забрањен рестриктивни споразум у смислу одредбе члана 10. став 2. тачка 1. Закона о заштити конкуренције.

Оцењујући законитост побијане пресуде, Врховни касациони суд налази да је иста донета без повреде правила поступка, те да су њоме оцењена сва питања и околности које су могле да буду од утицаја на законитост оспореног решења.

Образложење побијане пресуде садржи јасне и одређене разлоге којима се суд руководио при оцени законитости оспореног решења, које у свему прихвата и овај суд. Наводи захтева су истицани у управном спору и на њега је довољне и јасне разлоге дао Управни суд у образложењу побијане пресуде. По налажењу Врховног касационог суда, обавеза суда да образложи своју одлуку не подразумева обавезу да детаљно одговори на све наводе тужбе о којој одлучује, већ да исте оцени и изнесе јасан став и аргументе за оне наводе, за које налази да су правно релевантни.

Неосновани су наводи захтева према којима је побијана пресуда донета уз битне повреде правила поступка, јер Управни суд није одлучио на основу утврђених чињеница на одржаној усменој и јавној расправи. Како је Управни суд у разлозима образложења побијане пресуде навео разлоге због којих није одржао усмену и јавну расправу, у складу са одредбом члана 33. став 3. Закона о управним споровима, наводи захтева према којима је у конкретном случају учињена битна повреда правила поступка не стоје.

Предмети заштите конкуренције, било да је поступак покренут по службеној дужности у смислу одредбе члана 35. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, бр. 51/09 и 95/13) или је поступак покренут по захтеву странке у смислу члана 36. истог закона, није вишестраначки предмет, јер на то упућује одредба члана 33. став 2. Закона, па није постојала обавеза Управног суда за одржавање усмене јавне расправе у смислу одредбе члана 34. став 2. Закона о управним споровима, па су супротни наводи захтева неосновани.

Неосновани су, по налажењу Врховног касационог суда, наводи захтева према којима у управном поступку, а ни у судском спору, није доказано да су подносиоци захтева „фактички повезана лица“ а и да такав термин не постоји у закону. Ови наводи захтева су истицани и у тужби и правилно су оцењени побијаном пресудом. Подносиоци захтева тужбом нису оспоравали висину изречене мере заштите, иако су оспорено решење побијали у целисти, па Управни суд није био обавезан да коментарише висину изречених мера заштите конкуренције, без навода тужбе и разлога због којих се та висина побија, јер би се тиме упустио у оцену утврђеног релевантног чињеничног стања, што није дозвољено у поступку по захтеву за преиспитивање судске одлуке (члан 49. став 3. ЗУС-а).

Правилно је, по оцени Врховног касационог суда, тужени орган утврдио да су тужиоци договорили појединачно учешће у предметном поступку јавне набавке и одредио мере заштите конкуренције, као и забранио привредним друштвима свако будуће поступање којима би се могла ограничити, нарушити или спречити конкуренција изричитим или прећутним тајним договарањем или разменом поверљивих информација, па је правилно Управни суд тужбу подносилаца захтева одбио.

Налазећи да остали наводи захтева не могу да доведу до другачије оцене законитости побијане пресуде, Врховни касациони суд је, на основу одредбе члана 55. став 1. Закона о управним споровима, одлучио као у диспозитиву пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У ВРХОВНОМ КАСАЦИОНОМ СУДУ
дана 19.10.2017. године, Узп 319/2017

Записничар
Весна Мраковић, с.р.

Председник већа – судија
Мирјана Ивић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић